

Ю. У. Кандимов

Черкез-Алі

ЧЕРКЕЗ-АЛІ (справж. — Аметов Черкез-Алі; 25. 05. 1925, с. Богатир, нині Бахчисарайського р-ну, АР Крим — 21. 02. 2005, Сімферополь) — кримськотатарський письменник. Заслужений діяч мистецтв України (2000). Член НСПУ (1968), НСЖУ (1964). У 1944 депортований на Урал, звідки потім переїхав до Казахстану. Закінчив Ташкентський педагогічний інститут (1968). Працював у Ташкенті завідувачем відділів літератури газети «Ленин байрагы» (1962—67) та кримськотатарської літератури у видавництві імені Г. Гуляма (1967—85), заступником головного редактора журналу «Йылдыз» (1985—90). У 1995 повернувся до Криму. Після повернення на батьківщину написав десятки високохудожніх віршів, завершив музично-драматичну п'єсу «Святі», цикл віршів «Надписи на могильних камнях» та велику поему «Афат» («Напасть»), що охоплює період від перших трагічних днів депортації до повернення. Автор збірок віршів та поем «Улукълар» («Струмок», 1969), «Арзуларым» («Мої мрії», 1971), «Ер нефеси» («Подих землі», 1979), «Козь нурларым» («Промені моїх очей», 1985), «Пишкинлик» («Зрілість», 1989), романів «Сабалар кьучагында» («В обіймах зорі», 1973) та «Джумертлик» («Щедрість», 1983), повісті «Ешил далгълар» («Зелені хвилі», 1976), книги перекладів «Сабалар хайыр» («Доброго ранку», 1982; усі — Ташкент). 1999 у Сімферополі видано його книгу «Уян, Чатырдагъ, уян!» («Прокинься, Чатирдаг, прокинься!»). У поезії Ч. переважають громадянська лірика, а також теми любові до батьківщини, взаємин між людьми. Найкращі його рядки присвячені жінкам, матері.

Рекомендована література

1. Амет Н. О кьайда ве насыл иште чалышмасын, бутюн вакъыт бедий эсерлер ярата эди: Черкез-Али Аметов акъкында // Къырым. 2005, 28 майыс; Черкез-Али: краткий

- курс жизни и творчества // Крымскотатарская литература: Учеб. пособ. Сф., 2005;
2. Сеферова Ф. А. Фольклорные мотивы — этико-эстетические составляющие художественного мира Черкез-Али // Сеферова Ф. А. Этические идеалы крымскотатарской прозы 60—80 гг. XX века. Сф., 2009.

Бібліографічний опис:

Черкез-Алі / Ю. У. Кандимов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-885717>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).